

C319 – BIN25

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

8 juli 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, BESTUURSZAKEN,
INSTITUTIONELE EN BESTUURLIJKE HERVORMING
EN DECREETSEVALUATIE

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de mogelijke interpretatieproblemen van artikel 57 van het Gemeentedecreet, inzonderheid wat de nominatief in het budget opgenomen overheidsopdrachten betreft

1

Vraag om uitleg van de heer Jan Peumans tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het begrip ‘bestuurder’ in de decreetgeving

2

Voorzitter: de heer Kurt De Loor

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de mogelijke interpretatieproblemen van artikel 57 van het Gemeentedecreet, inzonderheid wat de nominatief in het budget opgenomen overheidsopdrachten betreft

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, ik vind het eigenlijk jammer dat deze vraag om uitleg hier aan bod moet komen. Ik had ze eigenlijk liever als een schriftelijke vraag laten behandelen. Ik heb deze schriftelijke vraag een viertal maanden geleden ingediend. Twee weken geleden hebben de diensten van het Vlaams Parlement me laten weten dat mijn schriftelijke vraag om vrij onduidelijke redenen onontvankelijk was. Daarom moet ik deze vraag om uitleg vandaag hier stellen.

Mijn vraag om uitleg betreft de interpretatie van artikel 57 van het Gemeentedecreet. Dit artikel behandelt de overheidsopdrachten en bepaalt dat de vaststelling van de gunningswijze en van de voorwaarden voor overheidsopdrachten tot de bevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen behoort indien de opdracht nominatief in het vastgestelde budget is opgenomen en indien de gemeenteraad de gunningswijze en de voorwaarden niet zelf heeft vastgesteld.

Het begrip ‘nominatief’ heeft tot een interpretatieprobleem geleid. Tijdens de parlementaire besprekingen ter voorbereiding van het Gemeentedecreet is hierover heel wat gezegd. Toen is onder meer gesteld dat het gedeeltelijk om een delegatie gaat en dat de bevoegdheid van de gemeenteraad steeds het uitgangspunt blijft.

Mijnheer de minister, aangezien het op het terrein onduidelijk blijft wat al dan niet wordt bedoeld, zou ik u twee vragen willen stellen. Op welke wijze kan het college van burgemeester en schepenen zeker weten of de gemeenteraad de gunningswijze en de voorwaarden al dan niet zelf heeft vastgesteld? Is hiertoe een aparte, formele beslissing van de gemeenteraad vereist? Bent u van mening dat een vermelding in de beleidsnota hiertoe een afdoende basis kan vormen?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, ik wil mevrouw Schauvliege voor deze vraag om uitleg bedanken. Op deze manier kunnen we een aantal zaken voor de 308 Vlaamse gemeenten verduidelijken.

Artikel 43, paragraaf 2, ten elfde omvat het principe dat de gemeenteraad bevoegd is voor de vaststelling van de wijze waarop opdrachten voor de aanneming van werken, leveringen en diensten worden toegewezen en voor de vaststelling van de hieraan verbonden voorwaarden. Deze bevoegdheid kan niet aan het college van burgemeester en schepenen worden toevertrouwd. Er zijn echter twee uitzonderingen, en daar gaat de vraag om uitleg eigenlijk over.

De eerste uitzondering betreft de opdrachten van dagelijks bestuur. In dit geval is de vaststelling van de gunningswijze en van de hieraan verbonden voorwaarden van rechtswege een bevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen. Deze bevoegdheid is opgenomen in artikel 57, paragraaf 3, ten vijfde.

Ik wil er wel op wijzen dat de gemeenteraad bevoegd is om te bepalen welke opdrachten als opdrachten van dagelijks bestuur kunnen worden beschouwd. Het is dan ook duidelijk dat de gemeenteraad ten volle bevoegd is om de grenzen van de delegatie vast te leggen. Het algemeen principe luidt dat die bevoegdheden bij de gemeenteraad liggen.

De tweede uitzondering vormt een afwijking op het voorgaande. Indien de opdracht nominatief in het vastgestelde budget is opgenomen, is de gemeenteraad in beginsel de bevoegde overheid. Indien de gemeenteraad deze bevoegdheid niet uitoefent, is het college van burgemeester en schepenen bevoegd.

Artikel 43, paragraaf 2, ten elfde, moet samen met artikel 57, paragraaf 3, ten zesde worden gelezen. Dit laatste artikel bepaalt dat het college van burgemeester en schepenen deze bevoegdheid uitoefent met betrekking tot de nominatief in het budget opgenomen opdrachten indien de gemeenteraad de gunningswijze en de voorwaarden niet zelf heeft vastgesteld.

Mevrouw Schauvliege vraagt zich af op welke wijze het college van burgemeester en schepenen zeker kan weten of de gemeenteraad de gunningswijze en de voorwaarden al dan niet zelf heeft bepaald. Mijns inziens kan er hierover moeilijk enige onduidelijkheid zijn. Dit moet immers uit de notulen van de gemeenteraadsbeslissing blijken.

Artikel 181 van het Gemeentedecreet bepaalt dat de notulen melding maken van alle beslissingen. Indien de notulen hier geen melding van maken, is het college van burgemeester en schepenen in toepassing van artikel 57, paragraaf 3, ten zesde bevoegd.

Mevrouw Schauvliege vraagt zich tevens af of dit een aparte, formele beslissing van de gemeenteraad vergt. Ik herhaal dat artikel 57, paragraaf 3, ten zesde van het Gemeentedecreet stelt dat het college van burgemeester en schepenen bevoegd is voor de vaststelling van de gunningswijze en de voorwaarden voor overheidsopdrachten indien twee cumulatieve voorwaarden zijn vervuld. Ten eerste, de opdracht moet nominatief in de begroting zijn opgenomen. Ten tweede, de gemeenteraad heeft de gunningswijze en de voorwaarden niet zelf vastgelegd. Dit betekent dat het college van burgemeester en schepenen bevoegd is indien de gemeenteraad met betrekking tot de nominatief in de begroting opgenomen opdrachten geen beslissing over de vastlegging van de gunningswijze en de voorwaarden heeft genomen.

De loutere opname van een vermelding in de beleidsnota, in welke zin dan ook, volstaat niet als rechtsgrond om van een beslissing te spreken. De gemeenteraad moet over dit onderdeel een formele beslissing hebben genomen. Die beslissing moet in de notulen zijn opgenomen.

Indien het college van burgemeester en schepenen bij de uitwerking van een concreet dossier vaststelt dat beide cumulatieve voorwaarden zijn vervuld, kan het college van burgemeester en schepenen het dossier zelf verder behandelen. De gemeenteraad kan met betrekking tot de nominatief in de begroting opgenomen opdrachten uiteraard telkens formeel te kennen geven of hij de gunningswijze en de voorwaarden al dan niet zelf zal vastleggen. Het Gemeentedecreet legt die verplichting echter niet op.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Ik dank de minister voor zijn antwoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Peumans tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het begrip 'bestuurder' in de decreetgeving

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag sluit aan bij een schriftelijke vraag die beantwoord werd. Mijn vraag gaat uit van artikel 52 van het Provinciedecreet, dat stelt: "De deputatie wordt voorgezeten door de provinciegouverneur." Dat staat er heel duidelijk in. Wij gaan er – ik veronderstel met heel de Vlaamse goegemeente – van uit dat de provinciegouverneur deel uitmaakt van de deputatie. Hij

is er immers voorzitter van. Meer zelfs, sommige officiële websteaks zeggen dit zelfs heel expliciet. Ik verwijs naar de webstek van de provincie Limburg. Daar staat: "De deputatie bestaat uit de gouverneur, de zes gedeputeerden en de provinciegriffier-secretaris."

In sommige statuten, bijvoorbeeld ter oprichting van de stichting van openbaar nut 'Limburg Sterk Merk' (LSM) als een provinciaal extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm, lezen we bij de samenstelling van de raad van bestuur: "alle leden van de deputatie van de provincie Limburg". Hieruit leiden we af dat de provinciegouverneur deel uitmaakt van de raad van bestuur.

Niet dus, zo blijkt uit uw antwoord op onze schriftelijke vraag met nummer 175 van 22 mei betreffende 'provinciegouverneur/bestuursfunctie provinciaal agentschap'. U stelt in dat antwoord: "Uit de informatie die mij sindsdien bezorgd is, blijkt dat de provincieraad ter gelegenheid van de beslissing tot oprichting, ook de leden van de raad van bestuur van het agentschap heeft aangeduid. Ik kan enkel vaststellen dat de provinciegouverneur niet bij de aangeduide leden vermeld wordt."

Mijnheer de minister, van twee zaken één. We hebben begrip voor uw antwoord dat de gouverneur geen deel uitmaakt van de deputatie, maar dan is op zijn minst de webstek van de provincie Limburg verkeerd, waarop expliciet de heer Stevaert vermeld staat als deel uitmakend van de deputatie. Ik heb voor u zelfs een fotootje van de webstek meegebracht om dit te staven.

Er is meer. De statuten van LSM stellen dat de gouverneur wel deel uitmaakt van het directiecomité en dat hij voorzitter is van het directiecomité. Geen probleem volgens uw antwoord op mijn schriftelijke vraag, want, ik citeer: "Verder lees ik wel dat de gouverneur van de provincie Limburg een van de vier leden is van het directiecomité, dat hij tevens voorzit. Ook hier zie ik formeel echter geen inbreuk op het geciteerde artikel 223. Enerzijds is de provinciegouverneur immers geen bestuurder. Anderzijds is hij ook geen 'vertegenwoordiger', waarmee klassiek de afgevaardigden op de algemene vergadering, voor zover die bestaat, bedoeld worden."

Dit lijkt ons de wereld op zijn kop. Ik resumeer even. De provinciegouverneur mag volgens het decreet geen bestuurder zijn van een provinciaal verzelfstandigd agentschap, daarover is iedereen het eens. Men maakt de persoon in kwestie voorzitter van het directiecomité, in de statuten van het betrokken agentschap ook wel het 'dagelijks bestuur' genoemd, en van die voorzitter van het dagelijks bestuur zegt u dat hij geen bestuurder is. Begrijpe wie het kan.

Mijnheer de minister, ik heb twee vragen. Ik meen dat uw antwoord erg nuttig kan zijn voor de hele jurisprudentie die hierover ontwikkeld wordt.

Klopt het dat een provinciegouverneur geen deel uitmaakt van de deputatie? Klopt het dan ook dat wat op de webstek van www.limburg.be vermeld staat, onder 'deputatie', foutief is?

Klopt het dat u de voorzitter van het directiecomité, in hun eigen statuten ook 'dagelijks bestuur' genoemd, niet beschouwt als een bestuurder? Vindt u ook niet dat dit, ook al is het pro forma misschien correct, indruist tegen de geest van het Provinciedecreet? U spreekt in uw antwoord op onze schriftelijke vraag immers zelf over het feit dat u dit 'formeel' niet beschouwt als een inbreuk tegen het Provinciedecreet.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Peumans, ik ken uw grote liefde voor het provinciebestuur van Limburg en ik weet dat u ter zake graag de puntjes op de i zet. Ik kan dat alleen maar toejuichen. We zijn wat dat betreft dus andermaal lot- en bondgenoten.

In uw vraagstelling vertrekt u van de vaststelling, bepaald in artikel 52 van het Provinciedecreet, dat de provinciegouverneur de voorzitter is van de deputatie en er dus ook lid van is. Artikel 44 van het Provinciedecreet stelt echter: "De deputatie van de provincieraad bestaat uit zes leden. Het voorzitterschap wordt geregeld conform artikel 52." Artikel 45 van het Provinciedecreet bevat het basisprincipe dat "de gedeputeerden onder de provincieraadsleden worden verkozen".

De provinciegouverneur is bijgevolg niet een van de zes leden van de deputatie, bedoeld in artikel 44. Krachtens artikel 59 van de Provinciewet is hij commissaris van de Vlaamse en van de federale regering. Hij wordt door de Vlaamse Regering benoemd op eensluidend advies van collega's van de federale regering.

Het voorzitterschap van de deputatie is geregeld in artikel 52 van het Provinciedecreet. Het hangt niet samen met het lidmaatschap van de deputatie, zoals bedoeld in artikel 44. De provinciegouverneur heeft overigens geen stemrecht in de deputatie. Zijn bijzonder statuut is niet vergelijkbaar met dat van een burgemeester in de gemeenten.

De provinciegouverneur wordt ook niet in aanmerking genomen voor het bekomen van de meerderheid van de leden van de deputatie die bij toepassing van artikel 44 van het Provinciedecreet aanwezig moeten zijn om te kunnen beraadslagen en beslissen.

Uit de ontwerpstatuten van de stichting Limburg Sterk Merk, die bepalen dat alle leden van de deputatie er lid van zijn, kan bijgevolg ook niet afgeleid worden dat de provinciegouverneur lid zou zijn van de raad van

bestuur. In de ontwerpstatuten wordt overigens ook vermeld dat bij de samenstelling van de raad van bestuur rekening moet worden gehouden met de onverenigbaarheden, en die worden opgesomd in artikel 223 van het Provinciedecreet. Artikel 223 bepaalt met name dat de gouverneur niet voorgedragen of aangewezen kan worden als vertegenwoordiger of bestuurder in een provinciaal verzelfstandigd agentschap.

De statuten staan er dus garant voor dat de provinciegouverneur geen lid is van de raad van bestuur van de stichting Limburg Sterk Merk. Indien dat in de praktijk wel het geval zou zijn, dan zou dat niet alleen in strijd zijn met het Provinciedecreet, maar ook met de eigen statuten van de provinciale EVA Limburg Sterk Merk.

Op de webstek van de provincie Limburg wordt inderdaad vermeld dat de deputatie bestaat uit de gouverneur, de gedeputeerden en de provinciegriffiersecretaris. Dat is geen juridische formulering. Onder de rubriek 'gouverneur' staat wel correct dat de gouverneur de deputatie voorziet en geen stemrecht heeft.

Een provinciegouverneur kan geen lid zijn van de provincieraad en ook geen lid van de raad van bestuur of de algemene vergadering van een extern verzelfstandigd agentschap van de provincie. Dat staat in het Provinciedecreet, artikel 223. Artikel 230 van het decreet bepaalt dat de statuten de raad van bestuur kunnen toelaten om een directiecomité in te richten. Het volgende is heel belangrijk. De leden van dat directiecomité worden door de raad van bestuur benoemd. Wanneer de statuten erin voorzien, vormt het directiecomité bijgevolg een afzonderlijk orgaan ten opzichte van de raad van bestuur. Het kunnen dus andere mensen zijn dan de leden van de raad van bestuur. Hieruit volgt ook dat het Provinciedecreet een lid van het directiecomité niet beschouwt als een bestuurder. Waar er dus in het artikel 223 wordt verwezen naar de onverenigbaarheden voor bestuurders, gelden die niet voor leden van het directiecomité.

De bepalingen van de onverenigbaarheden zijn geïnspireerd op de bepalingen van artikel 48 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking. Ook daar gelden die enkel voor de bestuurders, maar bij die intergemeentelijke samenwerkingsverbanden is de situatie helemaal anders, omdat de leden van het directiecomité worden gekozen uit de leden van de raad van bestuur, wat niet noodzakelijk het geval is bij bijvoorbeeld de stichting of ook het autonoom bedrijf. Ik begrijp daarom wel enigszins uw verbazing omdat dit wel mogelijk is in een directiecomité van een extern verzelfstandigd agentschap. Anderzijds is het zo dat in een directiecomité geen beleidsbeslissingen worden genomen en dat de bevoegdheden van een directiecomité altijd beperkt blijven en kunnen worden gecontroleerd door de hogere organen.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord, maar u zult wel begrijpen dat het mij niet overtuigt. Eigenlijk gaat het over wat ik 'truken van de foor' noem: er wordt een omweg gebruikt om toch aan iemand tegemoet te komen. Ik zal uw antwoord nog eens heel grondig lezen. U haalt diverse artikelen aan. U weet net zo goed als ik dat de macht in dat provinciaal extern verzelfstandigd agentschap bij dat directiecomité ligt, en niet bij die raad van bestuur. U moet zich daar verder geen illusies over maken. Nu worden dergelijke trucs gebruikt om dat op te lossen. Het is altijd de bedoeling geweest dat er bij EVA's een onverenigbaarheid van functies zou zijn, die ook moet worden doorgetrokken naar het directiecomité. U weet dat veel beter dan ik. U bent immers ook betrokken geweest bij de hele gang van zaken met betrekking tot Limburg Sterk Merk. Uiteindelijk wordt er een omweg gebruikt om een probleem op te lossen dat niet op een andere wijze kan worden opgelost. Dat directiecomité is eigenlijk het uitvoerende orgaan voor alles wat in dat provinciaal extern verzelfstandigd agentschap gebeurt.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Peumans, ik moet me natuurlijk houden aan de tekst van het Provinciedecreet. Dat zijn eigenlijk de marges waarbinnen ik opereer. Ik heb verwezen naar wat het decreet daarover zegt.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, dit wordt vervolgd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
